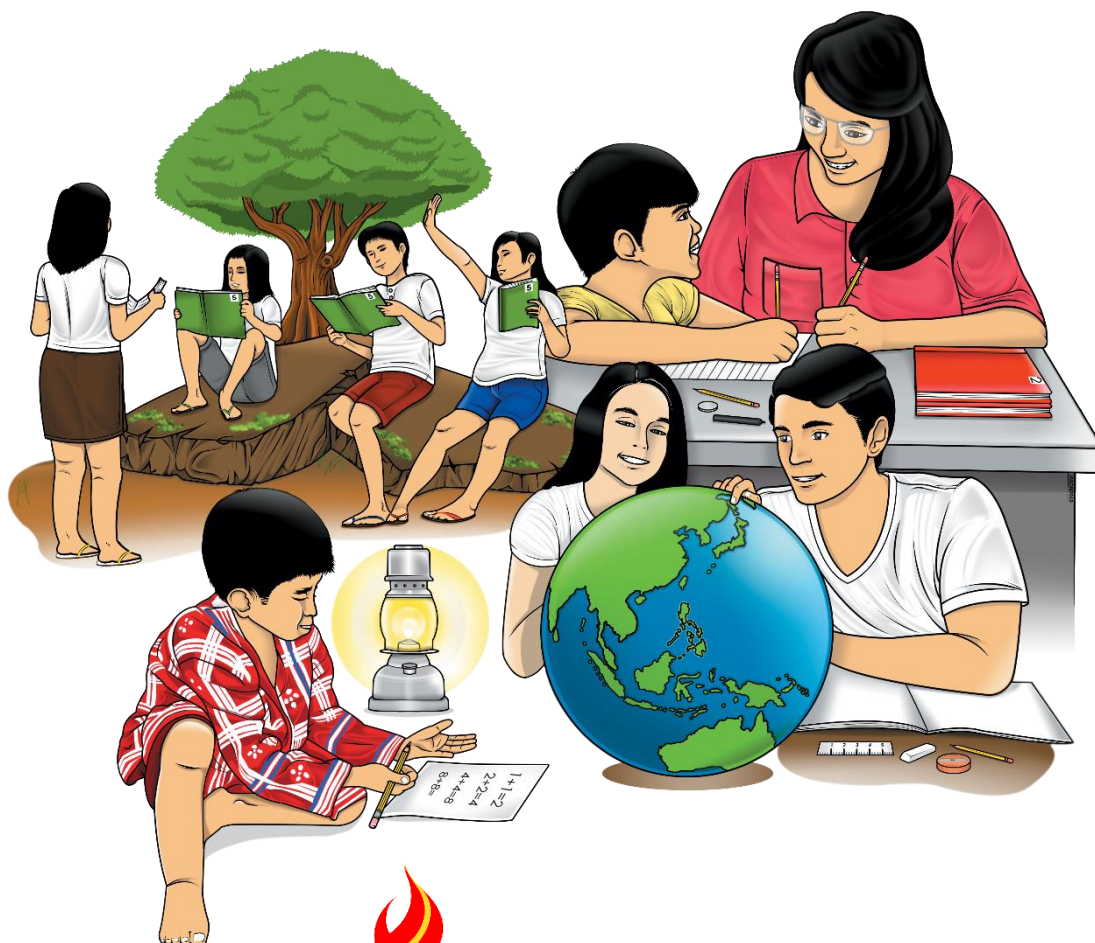


MTB-MLE

Una nga Graduhan – Modyul 3: Pagkilala ngan Paggamit han mga Pulong Pan-ngaran



PAG-AARING PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI



Aradman

Pagkahuman hini nga pag aradman, ha imo ginlalauman nga makikilala ngan magagamit mo an mga pulong pan-ngaran ha mga pahayag (MT@GA-Ia-2.1.1)



Inadman

Panurundon: Pilia ha kahon an gin-iistorya han kada numero. Pilia ngan isurat ha papel an mga letra han tama nga baton tikang dida ha kahon.

a. Bag -o nga Tuig

d. lapis

b. karabaw

e. doktor

c. eskwelahan

f. Mahal nga Adlaw

____1. Nagbubulong han mga tawo nga may sakit.

____2. Dinhi kita nahibabaro pagbasa ngan pagsurat.

____3. Hayop nga nabulig ha paraguma ha pagtatanom.

____4. Ginagamit ha pagsurat ha papel ngan nutbok.

____5. Ginsisilibrar ini ha siyahan nga adlaw han tuig.

Kita nga mga Pilipino kilala ha pagkaka ada hin maupay nga pag urupod han mga pamilya. Naipapakita naton ini pinaagi hin pagbuburublig ha mga trabahuon ha balay. Sugad pa man malipayon nga nag uurupod ngan nag iirustorya kon may mga selebrasyon. Nagbuburublig, nagkakaurusa an ngatanan para masulbar an anuman nga problema. Ikaw, nabulig ka ba han imo pamilya?

Ha aton istorya nga babasahon, kilal-a naton an mga pulong pan-ngaran nga nagtutudlok han tawo, butang, lugar, hayop ngan panhitabo. Diskubreha liwat an maupay nga leksyon nga karuyag mo ig istorya.



Panumdum

Panurundon: Isurat ha anseran nga papel kun an pulong nga may bagis ngaran ha Tawo, Butang, Hayop, Lugar o Panhitabo.

- _____ 1. An karabaw amo an kabulig han paraguma ha bukid.
- _____ 2. Nagtanom hira hin mga tanaman ha ira libong.
- _____ 3. Ha Sabado bubuhaton an kaadlawon ni Lina.
- _____ 4. Nanguha hin utanon an magbugto.
- _____ 5. Mapalit hira hin lapis ngan nutbok artis mag abre an klase.



Diskubreha

Panurundon: Basaha ngan intindiha hin maupay an istorya.

An Magbugto



Bakasyon na liwat. Nagsabot an magbugto nga Akira ug Akina nga magtanom hin utanon sugad han tarong, okra, kamatis, petsay, labanos, kamote ngan mustasa ha ira libong. Adlaw adlaw ira gin sasaribuhan ngan gin kukuhaan hin banwa an ira mga tanom. Diri nira ini gin papabay-an nga rubaon han mga insekto. Ginkakaistorya liwat nira ini nga ira mga tanom para bumunga hin damo. Nalipay an magbugto nga naitinda nira ngatanan an ira nakuha nga mga utanon ha merkado.

Diri na magigin problema han ira mga kag anak an panpalit han mga gamit para han ira pag eskwela.



Adman 'ta

Balika naton an istorya para mas makilala naton kun ano an pulong pan-ngaran.

Panurundon: Batona an mga pakiana mahiunong han binasa nga istorya. Isurat an letra han iyo baton ha notbuk o anseran nga papel.

1. Ano an ulohan han istorya?
 - a. An Sapit nga balay
 - b. An mga kag anak
 - c. An Magbugto
2. Hino an magbugto ha istorya?
 - a. Ara ngan Ana
 - b. Akina ngan Akira
 - c. Alma ngan Alena
3. Hain ha mga pulong dida han istorya an nagsusumat hin lugar?
 - a. balay ngan plasa
 - b. bangko ngan merkado
 - c. libong ngan merkado
4. Diri nira gin papabayaon nga rubaon ini han mga insekto. Ano an ngaran han hayop nga gin sisiring dida ha pahayag?
 - a. insekto
 - b. karabaw
 - c. kabayo

5. Ano an pulong nga nagtutudlok ha ngaran han butang dida han istorya?

- a. ginsasaribuhan
- b. libong
- c. utanon

Ano an pulong pan-ngaran?

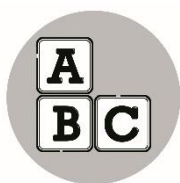
An pulong pan-ngaran amo an tinatawag na **pangngaran**. An pangngaran amo an ngaran han tawo, butang, hayop, lugar ngan panhitabo.

Asya liwat ini an gin iistoryahan o iginlaladawan ha pahayag/pinulongan.

Aadi an mga pananglitan han mga pulong pan-ngaran.

Tawo	Butang	Lugar
maestra nanay sangkay	prutas sabon papel	Simbahan Parke Hospital

Hayop	Panhitabo
ayam misay kanding	Pasko Adlaw han Katalwasan kasalan



Mga Buruhaton

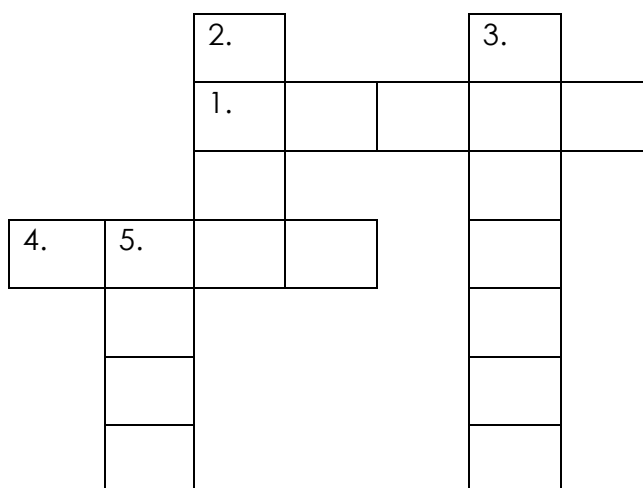
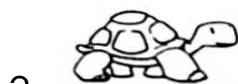
Buruhaton 1

Panurundon: Kilala an kada ladawan ngan isurat an baton ha kahon para mabugos an puzzle. Paghimo hin puzzle ha imo anseran nga papel.

Pahalaba



Tipaubos



Buruhaton 2

Panurundon: Basaha an teksto. Batona an mga pakiana para makilala an ngaran nga gin tutudlok. Isurat an iyo baton ha anseran nga papel.

An Pamilya

Harigi ha balay an akon tatay
Naghahatag hin kapawa an akon nanay.
Hira ate ngan kuya kabulig ha mga trabahuon
Madali natatapos ano man nga mga buruhaton.

Ha kada paghiyom naman ni bunso
Nakakakuha hin guol ha mga trabahuon.
Urupod an pamilya puno hin kalipay
Ha kasingkasing ug ha hunahuna
Tim-os an pagsihigugmaay.

1. Hino an harigi han puy-anan /balay?
2. Hino an naghahatag hin kapawa han puy-anan/balay?
3. Hino-hino an kabulig han mga trabahuon?
4. Ano an nagpapakuha han guol han pamilya?
5. Ano an ginaabat han pamilya?

Buruhaton 3

Panurundon: Basaha an mga nakasurat nga ngaran.
Isurat an letra nga **T** kun tawo, **B** kun butang, **H** kun hayop, **L** kun lugar ngan **P** kun panhitabo.

- _____ 1. merkado
- _____ 2. lapis
- _____ 3. lolo
- _____ 4. Siyudad han Balanga
- _____ 5. Adlaw han Katalwasan

Buruhaton 4

Panurundon: Kilal a an pan-ngaran nga may ada linya ha kada pamulong/pinulongan. Isurat ha anseran nga papel an **T** para ha tawo, **B** para ha butang, **H** para ha hayop, **L** para ha lugar ngan **P** para han panhitabo.

- _____ 1. Naghahatag hin kalipay an hayop nira nga misay.
- _____ 2. Nagluluto hi nanay hin marasa nga meryenda.
- _____ 3. Damo an ira trabaho ha tiarabot nga patron.
- _____ 4. Usa hiya nga maestra may kasingkasing ha pagtututdo.
- _____ 5. Marasa pamasyada ha ligid han dagat kada aga.

Buruhaton 5

Panurundon: Pili a an tama nga pulong pan-ngaran han mga ladawan para mabug os an an pinulongan. Isurat an tama nga letra.



1. Mahilig ha _____ an misay.
2. An sirak han _____ mapaso ha panit.
3. Kabulig han parag uma an hayop nga _____.
4. Urupod hira naglilimpyo han _____.
5. Pirmi nagbabasa an bata han _____.

Buruhaton 6

Panuto: Grupoha ngan isurat an mga masunod nga ngaran ha tama nga kolum o ulohan.

pasyadahan	kamote	parag uma
bugsok	hospital	kabayo
kasalan	merkado	bunyag
eskwela	Pilipino	tigre
lamisa	kaadlawon	lingkuran

Tawo

Hayop

Butang

Lugar

Panhitabo

Buruhaton 7

Panurundon: Pili a tikang ha kahon an tama nga ngaran nga makakabugos ha kada pinulongan. Isurat an letra han tama nga baton.

- | | |
|-------------------------|---------------|
| a. utanon | c. uniporme |
| b. pamilya | e. eskwelahan |
| d. Adlaw han Katalwasan | |

1. An_____ malipayon nga namamasyada ha pasyadahan.
2. Maupay nga libangan an pagtatanom hin mga _____.
3. Kupas na an akon mga _____ nga gin gagamit pan eskwela ha eskwehan.
4. Ginsasalinurog kada ika-12 han Hunyo an _____.
5. Mabalhin na ha iba nga _____ an akon sangkay sanglit nasusubo ako.

Buruhaton 8

Panurundon: Basaha an masunod nga pinulongan / pahayag. Bilnga ha sulod han kahon an tama nga ngaran nga gintutudlok dinhi.

Adlaw han mga Patay	purupangisda
tubak	bukad
	star/parol

- _____ 1. Iginbibitay ine ha balay kada Pasko.
- _____ 2. Ginhahapunan han alibangbang ha tanaman.
- _____ 3. An tawag han tawo nga paragdakop han isda.
- _____ 4. Adlaw han pagdumdum han mga tawo nga nagkamatay na.
- _____ 5. Usa nga klase han insekto nga mahilig magtirok hin pagkaon.



Akon Nabaruan

An _____ amo an usa nga parti nga pirmi nagtutudlok ha ngaran han _____, _____, _____, _____, at _____.

Danay , an pan-ngalan an gin iistoryahan o iginlaladawan ha pinulonhan o pahayag.



Akon Mabubuhat

Panurundon: Pili a an sakto nga ngaran para makompleto an karuyag sidngon han pinulongan. Isurat ang letra ng tamang sagot sa iyong papel.

1. Nalisang an magburugto han pagtimangno han _____ han ira nanay.
a. kaadlawon b. Pasko c. patron
2. Mabusag an baras ha _____ sanglit didto namon napinsar hin pamasyada.
a. ekwelahan b. Isla han Boracay c. bukid
3. Nagplite hin _____ an akon bugto para kuhaon ha Baguio an iya anak.
a. traysikol b. bisikleta c. kotse
4. Nahingalimtan ni lola an iya _____ para ha panmerkado.
a. banig b. basket c. taklap
5. Nanguha hin mangga hi Kuya Miyong para ihatag ha ira _____.
a. Ayam b. bisita c. karabaw



Pagsukol han Nahibaruan

Panurundon: Punu i han tama nga ngaran an kada linya. Isurat an letra han tama nga baton.

1. Timprano bumuhat hi _____ para magluto han paniaga.
 - a. nanay
 - b. poto/bunso
 - c. maestra
 - d. tindera
2. Gin andam liwat niya an _____ nga igsusul-ot han iya mga anak para pagsulod ha eskwelahan.
 - a. uniporme
 - b. relo
 - c. kuwintas
 - d. kalo
3. Iginbutang ni nanay an karan on ha sulod han _____ han iya anak.
 - a. basket
 - b. bursa
 - c. balunan
 - d. kardero
4. San o gumawas han balay an iya mga anak nagsasarit anay hiya kan Pikoy, an iya alaga na _____.
 - a. misay
 - b. isda
 - c. ayam
 - d. tamsi
5. Igindulong hiya pinaagi han panginano han iya nanay samtang naglalakat tikadto _____.
 - a. singbahan
 - b. eskwelahan
 - c. merkado
 - d. hospital



Kadugangan nga Buruhaton

Pagsurat hin usa nga pananglitan hin pan-ngaran nga nagtutudlok ha kada klase hini. Isurat hin tama ngan gamita ha pinulongan/pahayag an mga pan-ngaran nga gin surat.

1. Tawo

2. Butang

3. Hayop

4. Lugar

5. Panhitabo



Mga Baton

Aradman 1. E 2. C 3. B 4. D 5. A	Inadman 1. Hayop 2. Lugar 3. Pahitabo 4. Tawo 5. Butang		Adman 'ta 1. C 2. B 3. C 4. A 5. C	
Mga Burhation				
Burhation 1 1. bulan 2. ubas 3. pawikan 4. tasa 5. ayam	Burhation 2 1. tatay 2. Naghahatag 3. kapawa 4. tawa ni bunso 5. Puno hin paghihigugmaay		Burhation 3 1. L 2. B 3. T 4. L 5. P	Burhation 4 1. H 2. T 3. P 4. T 5. L
Burhation 5 1. C 2. B 3. D 4. A 5. E	Burhation 6 Tawo - paraguma, Pilipino, eskwela Butang- lamesa, kamote, lingkuran Hayop- bugso, tigre, kabayo Lugar- pasyaddahan, merkado, hospital Panhitabo- kasalan, kaadlawan, bunyag		Burhation 7 1. B 2. A 3. D 4. C 5. E	Burhation 8 1. Star/Parol 2. Bukad 3. purpangisda 4. Adaw ng mga patay 5. tubak
Akon Nahibarian Pangngaran tawo, butang, hayop, lugar ngan panhitabo	Akon Mabubuhat 1. a 2. b 3. c 4. b 5. b		Pagsukol han Nahibarian 1. a 2. a 3. c 4. d 5. b	Kadugangan nga Burhation Kitaon ngan itama an mga pan-ngaran nga gin surat han eskwela.